

Rapport 2010:34

Provboringar vid Älvsborgsbron

Malmö 2010

Lars Salminen

Rapport 2010:34

Provboringar vid Älvsborgsbron

Malmö 2010

Lars Salminen

Fornlämningsnr: 20
Malmö stad
Malmö kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134
291 22 Kristianstad

Malmö

Box 406
20124 Malmö

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2010 Sydsvensk Arkeologi AB

Rapport 2010:34

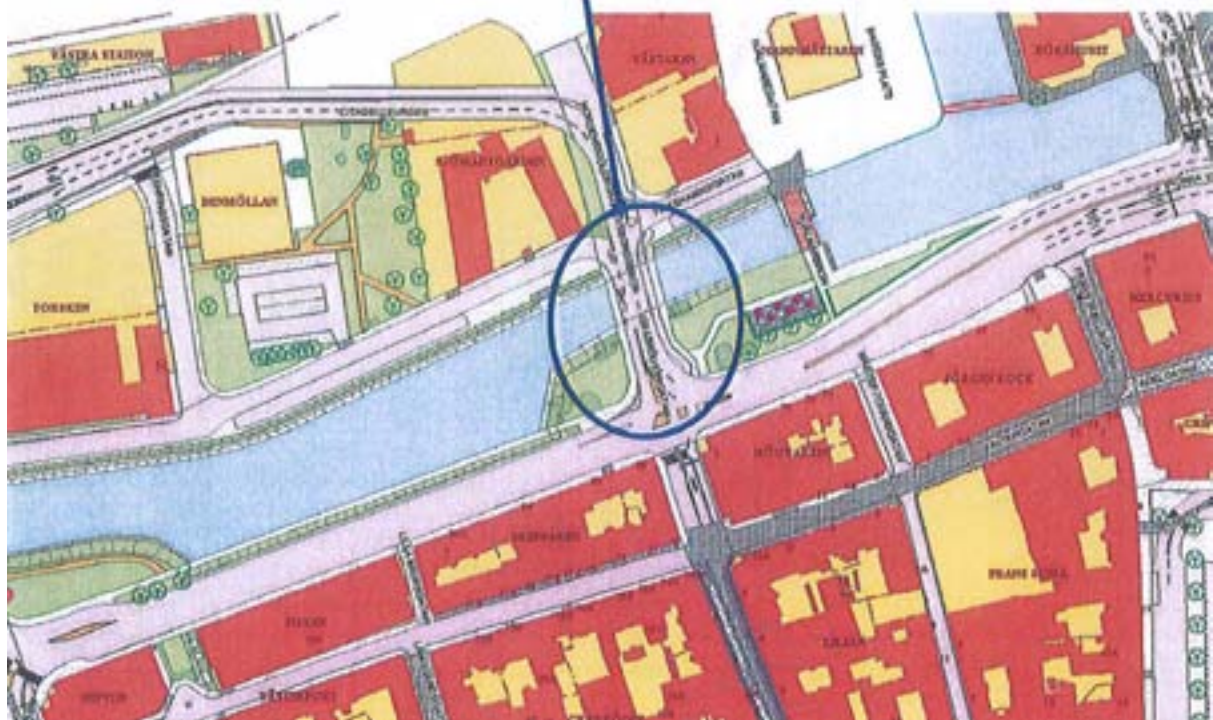
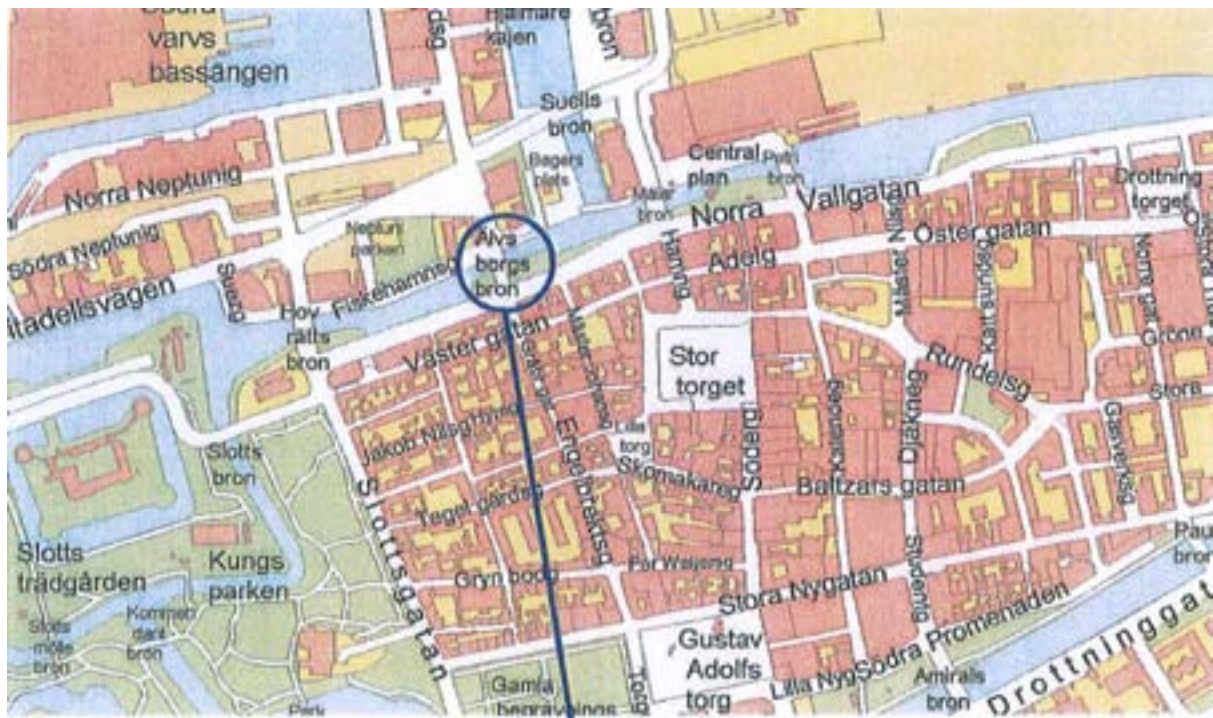
Omslag: Lars Lind, LL Geoteknik AB provbollar vid Älvsborgsbron.

Foto: Lars Salminen

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Sammanfattning	5
Arkeologiska iakttagelser	6
Administrativa uppgifter	7

Bro 265 i Malmö, Älvsborgsbron

Malena Thome', COWI och Lars Lind, LL Geoteknik gör iakttagelser vid provborringarna. Foto Lars Salminen

Sammanfattning

Inför förstärkningsarbeten på Älvsborgsbron har geotekniska undersökningar gjorts. Borrningarna visade att där finns en utvecklad stratigrafi. Proverna är tagna så pass nära bastionen och bron att kulturlagren och den uppkomna stratigrafien i första hand visar på de enorma utfyllnader som skett i samband med arbetena med stadens norra befästningsverk. Först på ungefär fyra meters djup under dagens markyta återfanns orörda, naturligt bildade lager. I inget av de båda borrproverna kunde överlagrade lämningar från äldre stenålder beläggas. Det kan dock inte helt uteslutas att sådana kan komma att beröras vid de förestående förstärkningsarbetena.

Arkeologiska iakttagelser

Inför förstärkningsarbeten på Älvsborgsbron har geotekniska undersökningar gjorts. Borrprover gjordes invid både norra och södra brofästet.

Borrprov, södra brofästet:

(X: 118228,663; Y: 6164934,196; Z: 3,477)

0-0,30 m under markytan – Matjord

0,30 - 0,65 m - Blandad jord och sand m tegelflis

(omrörda lager, troligen utfyllnad)

0,65 - 1,20 m - Humusblandad lera, enstaka tegelbitar

(utfyllnad)

1,20 - 1,30 m - Flera tunna ler-/ och sandlinser

1,30 - 2,00 m - Siltig lera (utfyllnad)

2,00 - 2,70 m - Jordblandad siltig lera med tegelflis och kalkbruk

ca 2,80 m - Mullinslag i leran, äldre markhorisont

2,70 - 3,70 m - Lager med tegel, lera, sand och aska

(troligen dumpat/avsatt i vatten)

3,70 - 3,90 m - Som ovanliggande men med ännu mer lera

ca 3,90 m - Siltig lera (orörd naturlig nivå)

ca 9,10 m - Tunn sandlins sedan stopp mot kalksten

Borrprov, norra brofästet

(X: 118219,160; Y: 6164965,438; Z: 2,709)

0-0,30 m under markytan - Trottoar, bärlager + sand m. träkol

0,30 - 0,80 m - Humusfärgad sand (utfyllnad)

0,80 - 1,00 m - Melerad fin sand med tegelflis, rena

tigerkakan

1,00 - 2,00 m - Humusfärgad sand m tegel, lera, kalkbruk

2,00 - 2,70 m - Som ovanliggande men mera humusinblandning

2,70 - 3,00 m - Lera, ngt humusblandad

3,00 - 4,40 m - Silt, gammal havsbotten

4,40 - Siltig lera

De båda borrproverna ger en likartad bild. Det finns en utvecklad stratigrafi. Proverna är tagna så pass nära bastionen och bron att kulturlagren och den uppkomna stratigrafien i första hand visar på de enorma utfyllnader som skett i samband med arbetena med stadens norra befästningsverk. Först på ungefär fyra meters djup under dagens markyta återfanns orörda, naturligt bildade lager.

I inget av de båda borrproverna kunde överlagrade lämningar från äldre stenålder beläggas. Det bör dock påminnas om att sådana kan förekomma. Så länge det saknas konkreta planer på ingreppens omfattning, både till yta och djup, är det omöjligt att utesluta att arkeologiskt intressanta lämningar kan komma att beröras. Resultatet av borringarna och av tidigare undersökningar i området tyder dock på att det sannolikt inte kommer att behövas några storskaliga arkeologiska insatser.

Borrprovernas läge vid Älvsborgsbron

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	100076
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-11539-10
Datum för beslut:	2010-08-30
Län:	Skåne
Kommun:	Malmö
Socken/Stad:	Malmö
Fastighet:	Älvsborgsbron
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 2C3e
Fältarbetstid:	2010-10-12
Antal arkeologtimmar:	8
Personal:	Lars Salminen
Uppdragsgivare:	Malmö Stad, Gatukontoret
Kostnader:	11200:-

Sydsvensk Arkeologi

Rapporter 2010

1. Vintrie Park - område C3, Bunkeflo sn, UN 2009, Kristian Brink
2. Kv. Nereus 1, Malmö, FU 2009, Joakim Frejd
3. Hedmanska gården, hus E., Malmö, FU 2010, Joakim Frejd
4. Skanör 40:3 och 40:4, Skanörs sn, FU 2010, Joakim Frejd
5. Fosie kyrka, Fosie sn, FU 2009, Per Sarnäs
6. Helsingborg, Gamla Staden 8:1, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
7. Litiska analyser, på uppdrag av Blekinge Länsmuseum, Anders Högberg
8. Baggers plats, Malmö, FU 2009, Joakim Frejd
9. Stora Hammar 16:136 – ledningsarbeten, Stora Hammar sn, FU 2010, Per Sarnäs
10. Järnålder i Kulladal, Fjälkinge sn, FU 2009-2010, Tony Björk
11. Kv. Kaninen, Malmö, SU 2010, Per Sarnäs
12. Kv. Frans Suell 14 i Malmö, Malmö, FU 2010, Jan Kockum & Lars Jönsson
13. Stadslämningar på Vä 66:2, Vä sn, FU 2010, Tony Björk
14. Härlöv 50:53, Kristianstad, FU 2010, Tony Björk
15. Renovering och dränering av Uppåkra kyrka 2009–2010, Uppåkra sn, FU 2009–2010, Jan Kockum
16. Yngsjö S:25, Åhus sn, FU 2010, Jan Kockum
17. Tosteberga 2:49, Trolle-Ljungby sn, SU 2010, Tony Björk
18. Kv. Månen 4, Åhus, FU 2010, Tony Björk
19. Nedra Glumslöv, Glumslövs sn, FU 2010, Jan Kockum
20. Fjärrvärme i Åhus medeltida gator, Åhus, FU 2010, Tony Björk & Ylva Wickberg
21. Värmekulvert och dränering inom Bollerups säteri, Bollerup sn, FU 2009–2010, Jan Kockum
22. Kv Lyckan 36 i Åhus, Åhus, FU 2010, Jan Kockum
23. Belysning av Ystads kloster, etapp 2, Ystad, FU 2010, Jan Kockum
24. Markbelysning vid Nosaby kyrka, Nosaby sn, FU 2010, Jan Kockum
25. Provgropar vid Västra Odarslövs kyrka, Odarslövs sn, FU 2010, Jan Kockum
26. Fjärrvärme i Åhus, Companiegatan, Åhus sn, FU 2010, Johan Dahlé
27. Skansgatan/Fjädergränd i Ystad, Ystad, FU 2010, Lars Jönsson
28. Söderport 11 i Malmö, Malmö, FU 2010, Lars Jönsson
29. Slottsträdgårdscaféet, Malmö, FU 2010, Lars Jönsson
30. Norra Åsum 1:14, Kristianstads sn, FU 2010, Jan Kockum
31. Dränering av Bjuvs kyrka, Bjuvs sn, FU 2010, Jan Kockum
32. Kv Telegrafan 8 i Åhus, Åhus, FU 2010, Jan Kockum
33. Kv Vattentornet 5, 6 & 7 i Helsingborg, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
34. Provboringar vid Älvsborgsbron, Malmö, FU 2010, Lars Salminen

Förkortningar:

AF -antikvarisk förundersökning, AK - antikvarisk kontroll, AM - antikvarisk medverkan, AU -arkeologisk utredning, DK - dokumentation, övrigt, FU - arkeologisk förundersökning, KA - kulturhistorisk analys, MD - murverksdokumentation, OU - osteologisk undersökning, PJ - projektrapport, VP - vårdplan, UN - arkeologisk undersökning, BD - byggnadsdokumentation, BAD -byggnadsarkeologisk dokumentation, BMU - byggnadsminnesutredning

